

Î N C H E I E R E

06 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală, Valentina Clevadî

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Bălțan Claudia prin intermediul reprezentantului-avocatul Stoianov Ludmila și Ministerul Justiției al Republicii Moldova în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Bălțan Claudia împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2015, prin care s-au respins apelurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Bălțan Claudia și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 07 iulie 2015, prin care s-a admis parțial acțiunea,

c o n s t a t ă

La 29 aprilie 2015, Bălțan Claudia s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, la 18 martie 2013 s-a adresat Judecătoriei Botanica mun. Chișinău cu cerere împotriva Primăriei și Consiliului or. Sîngera, mun. Chișinău privind nesoluționarea cererii de modificare a suprafeței terenului aferent casei de locuit indicat greșit în titlul de autentificare a deținătorului de teren nr. 01111080011 din 25 martie 2000, iar prin încheierea din 26 martie 2013, cererea a fost restituită, din motivul nerespectării procedurii prealabile, cu toate că, la cererea au fost anexate cererile prealabile adresate autorităților publice locale din 15 ianuarie 2013 și respectiv din 25 februarie 2013.

Ulterior, la 11 aprilie 2013, în mod repetat a depus cerere împotriva Primăriei și Consiliului or. Sîngera, mun. Chișinău privind nesoluționarea cererii de modificare a

suprafeței terenului aferent casei de locuit indicat greșit în titlul de autentificare a deținătorului de teren, care pînă în prezent nu a fost examinată, fiind amînată de mai multe ori, pe un termen îndelungat.

Astfel, la 22 aprilie 2015 a fost fixată ședința de judecată, care a fost amînată la cererea reprezentantului pîrîtului pentru 17 iunie 2015, adică cu un interval de 55 zile.

Susține reclamanta că, judecarea cererii de chemare în judecată durează cu încălcarea termenului rezonabil de judecare a pricinii, adică într-un interval de 13 luni, cu toate că, pricinile civile în ordinea contenciosului administrativ se examinează în regim de urgență și în mod prioritar.

Consideră că, i-a fost încălcată art. 6 CEDO și prevederile Legii nr. 87.

Mai consideră că, prin încălcarea termenului rezonabil de judecare a pricinii a fost prejudiciată moral, estimînd suma de 600 euro.

Cere reclamantul, constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a pricinii civile împotriva Primăriei și Consiliului or. Sîngera, mun. Chișinău privind nesoluționarea cererii de modificare a suprafeței terenului aferent casei de locuit indicat greșit în titlul de autentificare a deținătorului de teren, aflat pe rolul Judecătorei Botanica mun. Chișinău și încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției prejudiciul moral în mărime de 600 euro, compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 07 iulie 2015 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Bălțan Claudia, s-a constatat încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei. În rest, pretențiile Claudiei Bălțan s-au respins.

Hotărîrea primei instanțe a fost contestată cu apel de către Bălțan Claudia și Ministerul Justiției.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2015, s-au respins apelurile declarate de Ministerul Justiției și Bălțan Claudia.

La 02 februarie 2016, Bălțan Claudia prin intermediul reprezentantului-avocatul Stoianov Ludmila a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd casarea parțială a hotărîrii primei instanțe și casarea integrală a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că, instanța de apel a încălcat și aplicat eronat normele de drept material.

Susține că prima instanță și cea de apel, constatînd încălcarea dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil, nu i-a oferit satisfacție echitabilă în legătură cu această încălcare, în sensul art. 5 alin. (1) Legii nr. 87 în coroborare cu art. 7 și 12 alin. (4) CPC, precum și art.art. 6, 34 și 41 CEDO.

Mai mult ca atît, suma de 600 euro, solicitată spre încasare cu titlu de prejudiciu moral, constituie un quantum modest pentru o perioadă de 13 luni, iar instanțele

urmas să țină cont și de practica judiciară a Curții Europene și de Recomandarea nr. 6 privind satisfacția echitabilă.

Consideră recurenta că, statul nu a întreprins toate măsurile în vederea asigurării unui recurs efectiv, proces echitabil și judecarea în termen rezonabil a cauzei, încălcând astfel dreptul garantat de art.1 din Protocolul 1 CEDO.

De asemenea consideră că, instanțele de judecată în mod neîntemeiat a respins pretenția de compensare a cheltuielilor de judecată în mărime de 2 300 lei, neluând în considerare că pe parcursul derulării procesului a fost asistată de un avocat.

La 12 februarie 2016, Ministerul Justiției a declarat recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, atât instanța de apel, cât și instanța de fond au interpretat și aplicat eronat normele de drept material. Instanțele de judecată nu au luat în considerație raportul prezentat de Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 22 mai 2015, și anume că, instanța de judecată a întâmpinat dificultăți la examinarea cauzei, ce nu depin de voința sa, determinate de comportamentul părților implicate în proces, inclusiv a recurente-intimate, și anume neprezentarea reprezentantului dînsei în ședința de judecată, solicitarea termenului pentru concretizarea pretențiilor și amânarea ședințelor de judecată, în legătură cu aflarea în concediul medical a reprezentantului său, etc.

De altfel, instanța a indicat în motivarea hotărârii că, durata examinării cauzei a fost determinată de comportamentul participanților la proces, inclusiv a recurente-intimat și reprezentantului ei.

Recurentul a reiterat practica CEDO referitor la respingerea cererii sub aspectul depășirii termenului rezonabil.

În conformitate cu art. 434 al. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 04 decembrie 2015, însă nu sunt probe în vederea recepționării acesteia, astfel, recursul se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursurile declarate de către Bălțan Claudia prin intermediul reprezentantului-avocatul Stoianov Ludmila și Ministerul Justiției urmează a fi declarate inadmisibile, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, atât recursul declarat de către Bălțan Claudia prin intermediul reprezentantului-avocatul Stoianov Ludmila, cât și recursul declarat de Ministerul Justiției sunt declarative și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că, argumentele invocate de către Bălțan Claudia prin intermediul reprezentantului-avocatul Stoianov Ludmila și Ministerul Justiției în cererile de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „ ... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Bălțan Claudia prin intermediul reprezentantului-avocatul Stoianov Ludmila și Ministerul Justiției ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursurile declarat de către Bălțan Claudia prin intermediul reprezentantului-avocatul Stoianov Ludmila și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi